

Uit je bol

Er worden regelmatig controllers uitgebracht die nieuwe manieren bieden om muziek te maken en manipuleren, maar echt heel populair worden ze zelden. De AlphaSphere ziet er fantastisch uit; zal deze bol wél voor een doorbraak zorgen?

door Allard Krijger > allard@interface.nl

Nu Design doet met de AlphaSphere een poging om een nieuwe benadering van het begrip 'controller' te lanceren. En dat in een landschap dat bezaaid is met mislukkingen – of op zijn best met fantastische ideeën die nauwelijks zijn opgepikt. Ik noem de Midiglove, de Laserharp, de D-Beam. Ook de Theremin is

daar een voorbeeld van; ondanks de uitgesproken expressieve mogelijkheden toch een marginaal instrument. Maar er gloort hoop, want in deze tijd van toegankelijke micro-elektronica zoals Arduino Uno, Raspberry Pi en BeagleBone, kunnen allerlei frisse ideeën relatief goedkoop gerealiseerd worden. En als je project tof is, kun je het via crowdfunding misschien daadwerkelijk realiseren. De AlphaSphere is absoluut meer dan een tof

INFO

- **prijs incl.:**
AlphaSphere Nexus: £ 678,90 (± € 856,-)
AlphaSphere Elite: £ 1.000,- (± € 1.261,-)
- **distributie:** Nu Design LDT
- **internet:** www.alphasphere.com

hobbyproject en heeft serieuze aspiraties. Laten we eens onderzoeken of dat gewoon kapsones zijn of dat er daadwerkelijk een nieuwe controllerwereld opengaat.

Fietsband

De AlphaSphere bestaat uit zes lagen van acht pads die zodanig aan elkaar zijn geklikt dat een bolvormig geheel ontstaat. Rond de

'evenaar' zijn de pads het grootst, en aan de 'Noordpool' zijn de pads al zo klein dat je er net één vinger op kwijt kunt. De pads zijn gemaakt van een witte harde plasticsoort, en binnenin zit een soort spons bekleed met zacht rubber. Het lijkt een beetje op de binnenband van een fiets, maar dan wat zachter. Je bespeelt de pads door erop te drukken; tikken levert weinig reactie op. De aan elkaar geklikte ronde hardplastic cups

waarin deze met rubber beklede sponzen zitten, vormen tezamen het geraamte van een soort bol. Je kunt gemakkelijk tussen de pads door in de bol kijken, waar het een wirwar is van draden.

Eenmaal aangesloten op de usb-poort van je computer licht hij blauw op. Het indrukken

van de pads levert verschillende kleuren op – blauw, groen en rood. In het donker ziet dat erg leuk uit. We kregen de AlphaSphere Nexus voor deze test, maar er is ook een Elite-uitvoering – ook in zwart verkrijgbaar – met als belangrijkste toevoeging een standaardmidi-uitgang. Eigenlijk onmisbaar >>

Voor als je echt de blits wilt maken op het volgende elektronische-muziekfestival

zelfs een lichtshow aansturen via de AlphaSphere als je dat zou willen, en dan heb ik het niet over de ingebouwde leds.

Pistool

De complexiteit van het apparaat compenseert de software met een aantal slimmigheden die helpen bij je gedachteproces en het vertalen daarvan naar een goede configuratie. Zo kun je ringen van pads in een keer selecteren. Verder werkt de userinterface van de software met icoontjes om aan te geven wat een bepaalde functie is. Zo zie je bij de pad trigger-sectie een schakelaar, een pistool, en iets wat ik op een dobbelsteen vind lijken, maar dat vast niet is. De schakelaar geeft aan dat je de pad kunt aan- en uitzetten, het pistool dat de pad één trigger afgeeft (*one shot*). Het 'dobbelsteentje' laat het geluid doorklinken zolang je de pad ingedrukt houdt. Je krijgt uitleg over wat iets doet als je er met je muis boven gaat hangen door middel van een stukje tekst onderin de user-interface.

Zorgvuldig en planmatig werken is wel noodzakelijk – de software vindt alles prima, maar niet als je te veel in de daw en de AlphaLive software tegelijk aan het rommelen bent. Ergens gaan ze elkaar dan verkeerd begrijpen. Gestructureerd werken voorkomt dat. Op de website van Nu Design vind je een aantal tutorials over hoe een en ander aan te pakken; onder andere hoe je de AlphaSphere laat samenwerken met diverse daw's, zoals Logic, Cubase, Live, Studio One en Fruity Loops. Reaper ontbreekt vooralsnog.

Sequencer

De AlphaLive software heeft ook een soort sequencer waarmee je midi-events of

SPECIFICATIES

- hardware**
- 48 druk- en aanslaggevoelige pads
 - interactieve en programmeerbare led-verlichting
 - usb2.0, buspowered
 - compatibel met midisoftware
 - afmetingen (bxdxh): 26x26x32cm
 - gewicht: 3kg

- software**
- editsoftware laat je de hardware tot in detail programmeren
 - werkt als midimapper
 - triggeren, loopen en manipuleren van samples
 - midi-audiosequencer
 - omzetten pad-informatie naar OSC (Open Sound Control)-boodschappen
 - inclusief 1GB library loops en hits
 - 20 scenes met pad-settings in één project
 - opensource onder de GNU General Public Licence v2
 - werkt onder Mac OSX (10.5 of hoger) en Windows (XP SP3 en hoger)
 - ondersteunt core audio, asio, wasapi en directsound

samples kunt sequencen. Een druk op een pad start of stopt dan zo'n sequence. Dit zou een leuke feature zijn als het sample-gedeelte beter zou werken. Nu kun je net zo goed de sequencer van je daw gebruiken; die staat immers toch al aan. Niettemin is deze sequencer wel de moeite waard om te bestuderen, zeker als je de Elite-versie hebt, omdat je dan hardware kunt aansturen, en zelfs een analoge modulaire synth.

De sequencer is eveneens als cirkel weergegeven, wat muzikaal gezien toepasselijk is, aangezien muziek toch in essentie ook iets is 'dat rond en rond gaat', met zich herhalende patronen. Dus wat mij betreft mag deze sequencer zelfs als losse software uitgegeven worden, vanwege het concept.

Conclusie

De AlphaSphere is een uitstekende controller als je echt de blits wilt maken op het volgende elektronische-muziekfestival. Behalve de wowfactor laat het ding je ook echt anders denken over muziek en wat een performance is. Je zult wel diep in deze filosofie moeten duiken en tegelijk jezelf leren een nieuw instrument te bespelen terwijl je het aan het ontwerpen bent. De AlphaSphere is dus absoluut meer dan enkel kapsones, en zeker als het concept nog wat meer gestroomlijnd wordt, kan er met de AlphaSphere een hele nieuwe controllerwereld opengaan. ■

HET OORDEEL

- + veelzijdig concept
- + baanbrekend
- + ultracool
- Nexus-versie heeft geen midi-uitgang
- doet niets zonder editsoftware
- AlphaLive-samplefunctie marginaal

>> bij een dergelijk product. De Nexus communiceert met je computer via usb.

AlphaLive

De Alpha Sphere Nexus is in eerste instantie een midicontroller. Voor de hand ligt dan dat de pads midinoottdata versturen. Dat kan inderdaad ook, maar door de speciale constructie van de pads kun je er ook controllerdata mee versturen. Sommige pads gebruik je om iets mee te triggeren, andere om allerlei parameters via midi-cc aan te sturen. Het beschikbare fysieke bereik is niet groot, dus heel subtiel wordt het alleen als je dat aan de kant van de geluidsbron zo instelt.

Instellingen voor de AlphaSphere maak je met de editsoftware, AlphaLive geheten, maar die instellingen kun je niet in de AlphaSphere zelf opslaan. Sterker nog: de software moet draaien voordat je ook maar iets met je AlphaSphere kunt doen. AlphaLive is ook geen plug-in, maar draait naast je daw – die zul je dus ook moeten opstarten om een geluidsbron te hebben. In je daw verschijnt de AlphaSphere als midi-ingang. In AlphaLive stel je in welke pad wat doet. Dat kun je het beste vooraf doen, want een en ander kan wel eens in de war raken. Elke pad kun je

eigen midikanaal toewijzen en kan als midi-cc of midinoottigger gebruikt worden.

Er zijn een aantal handige utility's om de midinoten over de pads te verdelen op een muzikaal relevante manier. Midivelocity schijnt wel gegenereerd te worden, maar heel fijn werkt het (nog)niet. In je daw maak je vervolgens een set-up met instrumenten op verschillende midikanalen, die dan via de AlphaSphere bespeeld en gemanipuleerd kunnen worden. Behalve als midicontroller, kun je de AlphaSphere ook als OSC-controller inzetten.

Blinde darm

De AlphaLive software werkt ook als standalone (zonder een daw, maar mét de AlphaSphere natuurlijk), want er zit een sampleplayer in. Je kunt dus een pad selecteren om direct een sample af te spelen. Die sample kan nog met wat effecten bewerkt worden, en je kunt instellen wat voor invloed de controllerdata van de pads heeft – bijvoorbeeld een filter open en dicht doen.

Dit gedeelte van de AlphaSphere is nog niet wat het zou moeten zijn. De response is

niet strak en je kunt te weinig met de sample doen om het interessant te maken. Ik krijg de indruk dat hier hetzelfde gebeurd is als bij de AudioCube van Percussa, waarbij het in eerste instantie ook de bedoeling was dat deze zelf audio zou genereren, maar er halverwege voor gekozen werd om er vooral een alternatieve midicontroller van te maken. De audiofuncties bleven over als een soort blinde darm. Die AudioCubes zijn overigens nog altijd springlevend en doorontwikkeld tot een heel tof product!

Maar terugkomend op de AlphaSphere: natuurlijk is 't het interessantst om samples onder de pads te hebben en die dan te kunnen manipuleren met hoe je de pads indrukt. Nog veel beter zou zijn als je dat ook allemaal in het instrument zelf kon bewaren. Maar nee dus. Heel erg is dat ook weer niet, want je hebt al zo'n instrument: je laptop! En als midicontroller is de AlphaSphere wel snel, precies en vooral ook veelzijdig.

Lichtshow

Dus voordat je het podium opstapt om de show te stelen met je futuristische instrument,